

ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ ГОРМОНАЛЬНИХ ПРЕПАРАТІВ У ПРОЦЕСІ ШТУЧНОГО ОСІМЕНІННЯ КРОЛІВ

О. А. Вінтонів¹, О. М. Гавриш²

1. Аспірант; vintonivola78@gmail.com

Інститут розведення і генетики тварин імені М. В. Зубця НААН

2. Кандидат сільськогосподарських наук, заступник директора; gavrish.olexandr@gmail.com

Черкаська дослідна станція біоресурсів НААН

Однією з головних цілей штучного осіменіння у кролівництві є поліпшення репродуктивної функції кролика і збільшення кількості отриманого потомства. Використання штучного осіменіння як передового методу розмноження одночасно на невеликих приватних кролефермах і масштабних підприємствах дозволяє забезпечити необхідний підбір батьківських пар, вирощувати якісний ремонтний молодняк, проводити заходи з диспансеризації маточного поголів'я і забезпечувати правильну експлуатацію тварин зі збереженням їх продуктивних можливостей в умовах швидко зростаючого попиту на продукцію [1–3].

Однією з найбільш актуальних проблем у галузі кролівництва України на сьогодні і надалі є технологія штучного осіменіння і ритмічного відтворення кроликів. Ці проблеми можна успішно вирішити за умови належного утримання, повноцінної годівлі, селекційно-племінної роботи і правильного технічного супроводу. Оскільки при низькому рівні виконання цих вимог у господарствах, незалежно від форм їх власності, досягти високих показників відтворення практично неможливо [2].

За результатами вивчення п'яти окролів кролематок породи каліфорнійська (n=75 гол.) кролеферми СГ ПП «Рокітченков А.В.» (Черкаська обл.) встановлено, що застосування гормональної терапії з використанням препаратів в поєднанні Фолігон (40 МЕ)+Сурфагон 500 (0,2 мл) – група Д₁ та Сергон 500 (50 МЕ)+Сурфагон 500 (0,2 мл) – група Д₂, забезпечує ефективність штучного осіменіння в межах 87,0-89,0 %, аналогічний показник для тварин контрольної групи (Сурфагон 500 0,2 мл) був також високим, проте становив 86,0%.

При порівнянні показників відтворювальної здатності кролематок, досліджуваних груп встановлено, що середній показник кількості плодів за результатами УЗД варіював в межах 8,7-10,8 (p<0,001), переважання мали тварини, групи Д₂, для кролематок групи Д₁ цей показник склав 9,2 плодів (p<0,05). Кролематки цієї групи Д₂ мали перевагу і за показником багатоплідності – 9,6 гол., що на 1,2 гол. більше в порівнянні з тваринами. групи Д₁ (p>0,05) та на 2,3 гол. більше порівняно з контролем (p<0,001). За результатами п'яти окролів максимальну кількість кроленят отримано кролематками групи Д₂ – 47,1, мінімальну у групі К – 31,4 гол. (p<0,001), також вірогідну перевагу над контролем мали кролематки групи Д₁, у яких аналогічний показник дорівнював 34,7 гол. (p<0,001). Перевага дослідних груп над контрольною склала 11-14,8 %.

Результати дослідження показників відтворювальної здатності кролематок породи новозеландська біла (n=75 гол.) засвідчили, що середній показники УЗД варіював в межах 8,5-9,3 плодів. При порівнянні середніх значень досліджуваного показнику встановлено вірогідну різницю між кролематками груп Д₁ та Д₂ відносно контролю, різниця склала 0,4-0,8 (p<0,05...0,001). Рівень збереженості плодів зареєстровано на рівні 82,8-87,3 %. Максимальний показник мали кролематки групи Д₂, а мінімальний – кролематки групи К.

Для групи Д₁ цей показник становив 85,7 %. Попри високі показники багатоплідності кролематки групи Д₂ мали мінімальний серед груп аналогів показник збереження молодняку до відлучення – 87,3 %, максимальним він зареєстрований у кролематок групи Д₁ – 93,5 %, дещо нижчим (на 4,5 %) для кролематок контрольної групи. За показником багатоплідності вірогідну перевагу над групами аналогів мали кролематки групи Д₂ – 8,1 гол. ($p < 0,05$), різниця при порівнянні середніх значень склала 0,6-1,0 гол. Кількість отриманого молодняку за результатами п'яти окролів становила в середньому на одну кролематку – 31,6-35,4 голів, з вірогідним переважанням дослідних груп над контролем ($p < 0,001$). Перевага дослідних груп над контролем за цим показником склала 11,1-11,2 %.

Для кролематок породи сріблястий ($n=75$ гол.) ефективність використання гормональної терапії за показником кількості отриманого потомства становила в дослідних групах 11,0-11,4 % порівняно з контролем. Втім варто зауважити, що кращі показники відтворювальної здатності реєструвалися у кролематок групи Д₁. Показник УЗД плодів по групах варіював в межах 8,4-9,2 плодів, з вірогідним переважанням кролематок дослідних груп ($p < 0,05 \dots 0,001$). Показник збереженості плодів варіював в межах 82,8-89,5 %. За показником багатоплідності на 0,9 та 1,3 гол., перевагу також мали кролематки дослідних груп ($p < 0,05 \dots 0,01$). Для кролематок контрольної групи показник багатоплідності склав 7,0 голів. Показник збереженості приплоду до відлучення характеризує материнські якості кролематок і серед досліджуваних груп зареєстрований в межах 88-91 %, що в подальшому визначило середній показник отриманого потомства від кролематки на п'ять окролів. Результати аналізу кількості отриманого потомства засвідчили наявність вірогідної різниці дослідних груп відносно контролю на 5,9-6,1 гол.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Башенко М. І., Лучин І. С., Бойко О. В., Дармограй Л. М., Гончар О. Ф., Гавриш О. М. Проектування інтенсивного виробництва кролятини в Україні: монографія. Черкаси: Черкаська дослідна станція біоресурсів НААН, 2019. 212 с.
2. Бойко О. В., Гончар О. Ф., Гавриш О. М., Сотніченко Ю. М. Підвищення продуктивних якостей кролів шляхом промислового схрещування. *Збірник наукових праць «Ефективне кролівництво і звірівництво»*. Черкаси, 2019. Вип. 5. С. 155–165. doi.org/10.37617/2708-0617.2019.5.155-165.
3. Гончар О. Ф., Бойко О. В., Гавриш О. М. Аналіз стану галузі кролівництва в Україні. *Збірник наукових праць «Ефективне кролівництво і звірівництво»*. Черкаси, 2020. Вип. 6. С. 47–58. doi.org/10.37617/2708-0617.2020.6.47-58.